

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2 50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Életünk szépséghibái.

Hogyne érezné a messziről visszajövő magyar az itthoni élet sok fonakosságát, ha már egy heti betegség után az utcára lépve is feltűnik annyi különös dolog! Amíg lázban, vagy lábbadozva fekszel s ülsz lakásod zugában s rádiót hallgatsz, híreket a város véleménye nélkül, könyvek között kutatsz s nézed a holt idők örökké élő kincseit, különösen alakul lelkedben a világ. Hallod a híreket s a magad véleményét fűzöd hozzájuk. Ahogy megszoktad, ahogy hiszed s ahogy esküszöl a világnézetedre. Nincs, ami zavarjon s ami azt a bomlasztó, idegen befolyást éreztesse, ami sokat suttogó idegenjeink, vagy szellemi és világnézeti Aladárjaink tulajdona. Közben levelet kapsz a frontról s a bajtársakra gondolsz, akikkel együtt szolgáltál egy ideig. S róluk is, sorsukról, erőfeszítésükről, meg nem szűnő hősiességükről is gondolataid vannak.

Aztán az utcára lépsz és ismerősökkel találkozol. Az egyik „biztos információkkal” jön, a másik nem bizik az értesüléseiben, de „mint érdekes dolgot”, elmondja, a harmadik kijelenti, hogy ma megint nem kapott egész csomag Szimfóniát s messzire következtet a dologból. „Ez lesz az egész vonalon, éhség és minden szörnyűség, ami a háboru nyomában jár. Nem destruálok, de meglátod. „Igy mondja és fázósan összehuzza a kabátja gallérját s minden mozdulatában a gyávák butasága és korlátoltasága az indító szándék.

Most nem a rémhírterjesztőkről, a rémhír-központokról, London és Moszkva rádióinak hűséges hallgatóiról van szó, akik áhitattal és sötét alázattal fogadják az éteri Talmudot s mint jó böcherek, hangosan, vagy halkán, keserűn, vagy mosolygva hirdetik tovább a tant, ahogy a pillanat s a hallgatóság megköveteli, vagy megengedi. A hallgatóságról van szó. Az üzletemberről, akinek esze, képzettsége van, csak tőkéje nem volt és „üzleti társasviszonyra” lépet Bernáttal. Ez a gazdasági Aladár. S a másiktól, aki nem tudja ebédutáni emésztését nyugodtan végezni, ha a kávéházi asztal mellett nem hadonáz neki egy másik Bernát. Mert tőle tanulja suta vicceit, tőle kapja a napi „kommentárt” és a „külpolitikai horizontot”. Ez a szellemi Aladár, aki éppen úgy szellemi befolyás és nyomás alatt van, mint gazdasági névrokona.

— „Nem hiszem, amit Moszkva mond

de néha érdekes, miket merészel... S az embernek a másik oldalt is meg kell ismernie. Hallgassuk meg a másik felet, hogy megtudjuk a saját igazunkat.” — Így szövegezi meg napi filozofiáját s így bujtatja okoskodó, nagyképű mondásokba azt a lelkiismeretlen krájlérájt, amelyben naponként kistévelben árulja a magyar érdeket.

Ezek a vinnyogó, kétségbeesett, hitetlen, sopánkodó és kancsal szemmel kétoldalra tekingető hazaárulók életünk szépséghibái, akik elkészerítik életünket,

akikbe belebotlik a hazatérő magyar s akik miatt megundorodik a többi magyartól. Mert ezeket látja és hallja s szinte a bomlottságig megkínzott idegeivel úgy érzi, hogy ebből a szellemből áll az egész ország. Pedig ezek csak a felszínen élnek s eltakarják azt a magyarságot, amely az ország igazi tulajdonosa. A népet, amely becsületes és jószándéku, amely hisz és bizik, de keményen dolgozva építi is az új ezer évet.

Dávid Iván.

A tej közellátás szempontjából rendkívül fontos nagyszabású tejszövetkezeti szervezés színhelye volt Szilágysomlyó vármegye.

A Földművelésügyi Minisztérium Erdélyi Kirendeltségének kezdeményezéséből meginduló mozgalmat a „Szövetség” Szövetkezeti Központ olyan eredményessé tette, amely minden várakozást felülmúlt. Ez év elején még csak egyetlen szilágymegyei magyar tejszövetkezet volt, ma már 17 van.

A tasnádi járásban 8 szövetkezet 297 taggal, a szilágysomlyói járásban 8 szövetkezet 290 taggal, összesen tehát három hét alatt 16 tejszövetkezet alakult 587 taggal.

A tasnádi és szilágysomlyói tejszövetkezetek nagyobb szabású alakulások és olyan üzemi berendezésük lesz,

amely alkalmas a környékbeli most alakult szövetkezetek tejanyagának feldolgozására. Ezzel jelentős mértékben erősödik Szilágysomlyó állatállománya és gazdasági helyzete.

Az újonnan alakult tejszövetkezetek tehát jelentős mértékben szolgálják a gazdák érdekeit. Az a rokonszenv, amely Szilágysomlyó vármegye magyar társadalmát a szervezés munkáját kísérte és az a lelkes munka, amelyet országgyűlési tagok, földbirtokosok, lelkészek és kisgazdák kifejtettek, azt bizonyítja, hogy a szövetkezés társulási formája társadalmunk minden rétegében nélkülözhetetlenné vált.

Sorolt vagyontárgyak légoltalmi kiképző tanfolyam Szilágysomlyón.

A m. kir. honvédelmi minisztérium által a sorolt vagyontárgyak légoltalmi szerveinek kiképzésére elrendelt tanfolyam Dominkovich Sándor ny. máv. műsz. főtanácsos mint a Légoltalmi Liga Kolozsvári Kerületi Felügyelősége által kiküldött oktató vezetése alatt 1943. március hó 26-án d. e. 9 órakor a szilágysomlyói polgármesteri hivatal tanácstermében nyílt meg.

Dr. Udvary József, polgármester, mint a helybeli Légoltalmi Liga elnöke, a tanfolyamon Szilágysomlyóról, valamint a vármegye több járásából berendelt mintegy 70 hallgató jelenlétében nyitotta meg a tanfolyamot, kérve a hallgatókat a tanfolyamot a legnagyobb pontossággal látogassák s igyekezzenek az ott hallottakat a legjobb igyekezetükkel és szorgalmukkal elsajátítani.

A légoltalmi vezetők részére csak 3 napos tanfolyam rendeltetvén el, mintegy 10-en folyó hó 18-án délután írásbeli és szóbeli vizsgát tettek.

A még megmaradt mintegy 60 hallgató a parancsnokok és helyettes parancsnokok írásbeli és szóbeli vizsgáját március 20-án délután tették le.

Vizsgabizottság tagjai legnagyobb meg-

elégedésüket fejezték ki elsősorban a tanfolyamot vezető Dominkovich Sándor ny. máv. műszaki főtanácsos előadónak, aki nagy felkészültségéről, szaktudásáról, és fáradhatatlan munkájának adta a tanfolyam egész tartama alatt bizonyítékát, nemkülönbén a tanfolyam hallgatóinak, akik minden tekintetben igyekeztek a tanfolyamvezető fáradhatatlan buzgóságát értékelni és felhasználni. Kérték a tanfolyam hallgatóit, hogy a tanfolyamon szerzett tudásukat a legjobban használják fel.

A tanfolyam kiváló vezetőjének, Dominkovich Sándornak a tanfolyam hallgatói hálás köszönetüket fejezték ki.

Március 29-én vezetnek be a nyári időszámítást.

A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a következőket rendeli el: Az országterületén jelenleg fennálló közép-európai időszámítás az 1943. évi március 29. napján 2 órakor megszűnik és helyébe ismét a nyári időszámítás lép.

Eszerint az említett időpont az 1943. évi március 29. napjának 3 órája lesz,

Az első ezüstkalászos gazdák Szilágysomlyón.

A felszabadulás után a város gazdatársadalmára részére sikerült megalakítani a Gazdakört. A Gazdakör működésének már is sok tekintetbe egészséges hatása volt és ennek tudható be, hogy végre sikerült az első téli gazdasági tanfolyamot összehozni Szilágysomlyón.

A tanfolyam megszervezésében kiemelkedő szerepe volt a helybeli Téli Gazdasági Iskola, agilis és lelkes igazgatójának Makszin Mihálynak, akinek irányítása mellett a gazdasági tanfolyam oktató tanerői — Makszin Mihály igazgatótól kivül Bottos József, Kerekes Imre, gazdasági szakoktató tanárok, Szepesi Tibor gim. tanár, dr. Kiss Emil m. kir. t. orvos, Baranyi István v. állatorvos, Szentpétery Gyula el. isk. felügyelő-igazgató és Lőrinczy Károly tanító — valóban nagyszerű eredményt értek el a tanfolyam hallgatóinak tudsgyarapításában.

A tanfolyam befejező vizsgája e hó 21-én, vasárnap délelőtt 9 órakor volt és erre az alkalomra a m. kir. földművelésügyi minisztérium képviselőjében a vizsgabiztosi tisztséget Szabó György, a kolozsvári földművelésügyi kirendeltség szakoktatói osztályának vezetője töltötte be. A vizsgának érdeklődő közönsége is volt. Először Makszin Mihály, igazgató számolt be a miniszteri vizsgabiztosnak a tanfolyam összehozásáról és helyzetéről, majd dr. Udvary József, polgármester tolmácsolta elsősorban a másnemű hivatali elfoglaltsága miatt a vizsgán megjelenni nem tudó dr. Gazda Endre vármegyei alispán üdvözlését a tanfolyam tanári kara és hallgatói, ugyancsak tolmácsolta a város közönségének köszöntését az első téli gazdasági tanfolyam vizsgája alkalmából. Majd Szabó György, miniszteri vizsgabiztos megköszönte az alispán és a polgármester üdvözlését és megnyitotta a vizsgát. Összesen 35 gazda és a gazdaság iránt érdeklődő hall-

gató vizsgázott le mindannyi teljes felkészültséggel és szép eredménnyel, úgy, hogy Szabó György, miniszteri vizsgabiztos, aki kiváló szakember, teljes megalégedését nyilvánította az eredmény fölött és a vizsga végén mély igazságokkal és csupa lelkeséggel telített beszédben buzdította az új ezüstkalászos gazdákat a hazáért, a nemzetért és a hitért való munkára.

A város első ezüstkalászos gazdái: Barna Lajos, Szigyártó Pál, Hummel Károly, Hummel Károlyné, Sándor István, Soós Mihály, Rácz Mária, Vásárhelyi Gizella, Szabó István, Szabó Istvánné, Szigyártó Károly, Ujvárosi Ferenc, Szabó Imre, Süllő Lajos, Nagy Lajos, Janó István, Janó Lajos, Orosz András, Kerekes István, Balog József, Orosz László, Formanek Ferenc, Hosszu István, Hosszu Mihály, Kerekes Gergely, Laczai János, Létán Gábor, Pénzes Ferenc, Ignác László, Drozs László, Pénzes János, Orosz István, Ambrus József, Fodor János, Jakab János.

Szabó György, vizsgabiztos ezüstkalászos gazdává avatta dr. Udvary József polgármestert és Makszin Mihály igazgatót is, — előbbi nemcsak mint olyant, aki maga is szülő-és gyümölcsmíveléssel foglalkozik, hanem mint aki a mezőgazdasági színvonal emelésének lelkes propagátora, az utóbbit pedig mint kitűnő szakembert és a gazdasági ismereteknek s éppen az ezüstkalászos tanfolyamoknak hivatalos, lelkes terjesztőjét és illetve szervezőjét.

Délben az új ezüstkalászos gazdák oktatóikkal együtt egyszerű közebéden vettek részt.

Itt említjük meg hogy a Major Pál szilágysomlyói járási gazdasági felügyelő vezetése alatt amelyoujlakon is téli gazdasági tanfolyam volt amelynek vizsga-eredményéről beszámolt — helyszíne miatt — lapunk következő számában adunk.

Országos súlyemelő verseny és nagy sportünnepély Szilágysomlyón.

Szilágysomlyó város közönségének eddig soha nem látott nagyarányú és magas színvonalu sporteseményben lesz része f. évi április hó 18-án. Ezen a napon rendezi meg a Báthori Lövészegyesület, fáradságot és anyagiakat nem kimélve, a román. kat. kulturotthon nagytermében országos súlyemelő versenyt és sportünnepélyt.

A versenyen a budapesti vasutas S. C. európai híru, a szegedi vasutas S. C. országos híru versenyzői indulnak győzelmi esélyekkel. Elindulnak a Báthori Lövészegyesület fiatal versenyzői is. Az olaszokat legyőző és a világ legjobbainak a német súlyemelő gárdának is kemény munkát adó magyar élcsapat győzelmét a vidék nem teheti kétségessé, de Szeged erős versenytársa lesz még a legjobb budapestieknek is.

A verseny legérdekesebb száma a meghívásos hidemelő-verseny lesz, amelyre Szeged város értékes tiszteletdíjat ajánlott fel. Ebben a veszélyes és rendkívül nehéz számban indul Brassay Károly a múlt idők híres, többszörös országos bajnoka is, aki ha régi nagy képességeinek egy hányadát a

verseny napjára vissza tudja szerezni, akkor bárki számára kétséssé teheti a győzelmet. A múlt és jelen bajnokainak összecsapása nem mindennapi sportcsemege lesz.

A Báthori Lövészegyesület fiatal versenyzőit Takár Istvánt, Tóth Zoltánt és Bokor Lajost Brassay Károly készíti elő életük első komoly nagy versenyére.

A sportünnepély keretében a szegedi és szentesi birkózók görög-római és szabadfogásu birkózásban szerepelnek. Motil Emil gimn. testnevelő tanár, a Dunántul tornabajnoka korlát és talajtorna bemutatót tart. Ökölvívó bemutatató egészíti ki még a gazdag műsort.

A versenyre jellemző, hogy a szegedi és szentesi hírlapok már hetek óta cikkeznek a somlyói versenyéről, amelyre a Magyar Birkózók Szövetsége szövetségi bírót küld le.

A Báthori vezetősége Kuthy, Zoványi, Brassay, Rácz stb. nagy buzgalommal dolgoznak a verseny előkészítésén, amely nem helyi felfújt attrakció, hanem országos sportesemény lesz.

Véglegesen megszervezik a Szilágysági Labdarugó Alosztályt.

A felszabadulás után Szilágysomlyó volt az a hely, ahol a sportélet is intenzíven megindult, úgy, hogy méltán nevezhetjük a szilágysági sport bölcsőjének. Mint ismeretes, a Báthori Lövészegyesület kebelében megalakult labdarugó alosztály is az elmúlt esztendő tavaszával megkezdte működését és vasárnapról-vasárnapra élvezte

tes mérkőzésekkel mutatta meg felfelé ívelő fejlődését.

Dr. Csizsár Kázmér és Örkényi Sándor azonban hamarosan felvették a Szilágysági labdarugó sportjának egységes megszervezését is és dr. László András, a M. L. Sz. akkori alelnöke kiszállásával kapcsolatban az érdekelt egyesületek részvételével megalakult a

Szilágysági Alosztály. Megtörtént a teljes beszerzés és Érmihályfalva, Székelyhid, Zilah, Zsibó, Szurdok, Szilágycseh és a Szilágysomlyói Báthori részvételével indult volna el az első labdarugó bajnokság.

Sajnos, azonban a szép terv csak terv maradt egyelőre, mert a Magyar Labdarugók Szövetségében őrségváltás következett be és az új elnökség még nem kapott időt a Szilágysági Alosztály ügyére. Április elsején az Országos Sport Központ részéről Varga Jenő kerületi megbízott, Gálffy András, főtitkár és Kovács Buna János, ismert sportemberek érkeznek városunkba, hogy a Szilágysági egyesületei részvételével az alakuló közgyűlést megtartsák.

Dr. Csizsár Kázmér és Örkényi Sándor fáradhatatlanul dolgoznak a beszerzés körül és most már minden remény megvan arra, hogy a Szilágysági Alosztály Szilágysomlyó székhellyel megalakuljon és már a tavasz folyamán megkezdődjenek a labdarugó bajnoki mérkőzések.

HIREK

— **Eljegyzés.** Elekes László nyomdász — volt szilágysomlyói, jelenleg szolnoki lakos — Kunszentmártonból eljegyezte Palásthy Rózsikát 1943. március hó 21-én.

— **Lecsmér község a sebesültekért.** Nem mindennapi példával világítanak bele a lecsmériek életünkbe. A szokásos hushagyókédi vacsoráról azt, mintegy 250 kg. os mennyiségben 97 csomagban, elküldték a Vöröskereszt útján a kolozsvári sebesült katonáknak, akik megható levelekben válaszoltak az áldozatos lecsmérieknek. — Az ügy buzgóságért Erdélyi Szilárdné és Csákány Erzsébet, ref. tanítónő érdemel dicséretet.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik felejtethetlen édesapánk elhunytá alkalmával a temetésen megjelentek, vagy részvétüket fejezték ki, valamint a Dalárdának ezuton mondunk hálás köszönetet. *A Darabont-család.*

— **Megjelent a Magyar Szárnyak március 15-iki száma.** A magyar repülésügy népszerű folyóirata e számában két teljes képes oldalt szentel a keleti arcvonalon szereplő hős bombázórepülőink harci tevékenységének bemutatására, eddig még nem közölt képekkel. Bisits Tibor, repülőalezredes a légi-háboru krónikáját írja meg színesen, Udvary Jenő, repülőőrnagy az egész világon történt repülővonalközú eseményeket foglalja egy csokorba. Vitéz Hefty Frigyes repülőink tavaszi üzemkezdetéhez mond időszerű gondolatokat, Raczkó Lajos, Vastagh György kiváló szobrászművésznél tett látogatása nyomán beszámol a készülő vitéz Horthy István-szoborról. Székely Mihály a haderőnkivüli repülőképzés fejlesztési lehetőségeihez szól hozzá.

RENDŐRSÉGI HIREK.

A m. kir. rendőrség szilágysomlyói kapitánysága a fenti számú kihágási ügyben hozott jogerős ítélettel elkobzott lucernavetőmagot 1943. április hó 10-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében értékesíti. Az árverés helye: a m. kir. rendőrség szilágysomlyói kapitányságának segédhivatala. (Városháza, II. emelet, 22 sz. szoba.)

Közhirre teszem, hogy a m. kir. rendőrség szilágysomlyói kapitánysága 1941. évi április hó 10-én délelőtt 9 órakor hivatalos helységében (Városháza II. em. 22 számú szoba) árverést tart. Árverésre kerülnek talált és uratlan tárgyak. A tárgyak a legtöbbet ígérőnek fognak eladatni. A törvény szerint előirt bélyeg illeték a vevőt terheli.

A turáni arany-rassz.*)

Irta és a turáni esten előadta Dr. kechkeméthy Pethes László nyug. főispán v. nemzetgyűlési képviselő.

Mily csodálatos, hogy míg a zsidófaj őstörténetét — Mózes bibliája révén — minden magyar ember 6 éves gyermek korától kezdve élete végeig nagyszerűen tudja, — ugyanakkor pedig saját nemzetünk és a turáni nagynépcsalád őstörténetéről nagy közönségünknek jóformán fogalma sincs. Illik tehát ezzel is foglalkozni.

Turán. Turáni népcsalád. Turánizmus. Napjainkban kettős csengése van e szónak. A mi fülünkben a régi dicső multat és a hasonló boldog jövőt jelenti. Mások ellenben a jelen realitását féltik tőle és az „árja-paragrafus“ iker-testvérét vélik benne. (S ebben a vonatkozásban az is).

Pedig hát mit jelent e szó? Hazánk világ-hírű nagy nép és földrajz tudósai néhai gróf Teleki Pál és Cholnoky Jenő dr. a Turáni Társaság" elnöke szerint a „Turán“ szó első sorban földrajzi fogalom s jelenti az Irániföldtől északra s a Káspitengertől és az Uraltól keletre a Felkelő Nap szigetvilágáig elterülő hatalmas, 16 millió k² területű ázsiai nagy alföldet.

E földrajzi fogalom neve azonban napjainkban átterjedt mindazokra a közösfajú népekre, amelyek ez óriási területen laktak, laknak, vagy onnét származtak.

S honnan ered a „turáni“ szó?

Köztudomású Mózes bibliájából a vízözön és Noe 3 fia: Szem, Khám és Jáfet, akiktől a szemita, a szerencsen és az indo-germán népek származtak. — A bibliát azonban megelőzte Zarathustra szent könyve: a Zend-Avesta, amelyből Mózes is a genézis egész történetét merítette s csak az ottani elnevezéseket más nevekkel helyettesítette. — A Zend-Avestában Noéval s a fiaival egy fokon, egy vonalon áll Fredun (Feridun) s ennek 3 fia: Túr, Eráj és Szelm, akik között Fredun még életben felosztja a Földet. — Tur kapja Kinát és a turkok térs rónáit. — Ettől a Turtól származnak a turáni, vagy ural-altáji népek. — Evái kapja az eráni, vagy iráni felföldet s tőle származnak az árja, vagy indo-germán népek. — Míg Szelmnek jut az Irániföldtől nyugatra eső földterület s e Szelmtől származnak a szemiták. (az assyr, babyloni, föníciai, karthágói, zsidó, arab, berber, amhara, abesszin, galla stb. népek) A

Zend-Avesta a szerencsenekről nem emlékezik meg. Ez az ősi mítosz, amely azonban egyezik a nagynépcsaládok tudományos osztályozásával is.

A mai modern etnográfia, a néprajz a földön élő 2.120.000.000 főnyi emberiséget 5 nagynépcsaládra — rasszra — osztja A népcsaládok — rasszok — osztályozásánál lényeges testi, somatikus és lelki, psychikus sajátosságokban megegyező embercsoportokat, egymással rokon fajú népeket értünk. Évezredek alatt azonban az egyes népcsaládok kebelében ezek oszlása, terjedése folytán — és a táj s éghajlat behatása következtében — külön fajok (fajták) alakulnak ki. Míg ugyancsak a fenti tényezők és a népek keveredése folytán évszázadok alatt a fajok keretén belül keletkeznek az egyes nemzetek (nemzetiségek).

Az 5 nagynépcsalád a következő:

1. Turáni; — régebben skytha, mongol, vagy ural-altájinak, ujabban hungro-japán-nak is nevezett népcsalád. Ez az „arany rassz!“ Számunk 1.014 millió.

Ennek keretén belül önálló fajok: a finn-ugor, török-tatár, mongol, mandzsu, japáni, kínai, tibeti, indoskytha, dravida és a maláj.

2. Az iráni, vagy indo-germán, ujabban árjának nevezett népcsalád az „ezüst rassz“ Számuk: 893 millió.

Ennek kebelében önálló fajok: a kelta, germán, latin, görög, szláv, iráni (előázsiai) és a hindi (hindu) Míg pl. a germán fajon belül önálló nemzetek: a német, holland, angol, dán, norvég és a svéd: avagy a latin fajon belül: a portugál, spanyol, francia, olasz és az oláh nemzet.

3. Az amerikai indián népcsalád: a „réz rassz“. Számuk: 17 millió. 4. A szemita-hamita népcsalád: „a bronz rassz“. Számuk: 81 millió. 5. A néger, vagy szerencsen népcsalád: a „szén rassz“. Számuk: 115 millió. Összesen: 2.120 millió.

* A f. évi február hó 14-én városunkban lezajlott Turáni-estélyen hangzott el ez a meglátásokban gazdag és nagy tudáson felépült előadás. Tekintettel arra, hogy olvasóink közül többen írásban is szerették volna ezt az előadást ismét végigélni, a kitűnő szerző rendelkezésünkre bocsájtotta és lapunkban folytatálagosan leközöljük. (Szerk.)

és tenyészállatvásár elmaradása folytán a bejelentett tenyészállatok értékesítése érdekében szervezett rendszernek lényeges kelléke a bejelentett összes tenyészállatokra vonatkozó adatokat tartalmazó katalógus, amely a rendezőbizottság kiadásában most jelent meg. A katalógus megszerzése nemcsak a most tenyészállatot vásárolni szándékozó gazdák számára szükséges, hanem megszerzése ajánlatos mindazok számára is, akik tájékozódást akarnak szerezni a legkiválóbb hazai tenyészetelekről, ugyanis mint a legjobb tenyészállatbeszerzési forrásokról. A katalógus ára 3 pengő, illetve bérmentes küldéssel 3.30 pengő. Megrendelhető az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottságánál (Budapest, IX. Köztelek utca 8.), vagy a bizományi árusításra felkért és minden vármegyei székhelyen levő gazdasági és állattenyésztő egyesületeknél. A rendezőbizottság egyidejűleg megküldte a katalógust az abban szereplő összes nagytenyésztőknek, köztenyésztés számára történő vásárlásokat lebonyolító vármegyei gazdasági felügyelőségeknek és a vármegyei állattenyésztő egyesületeknek is.

LOVÉSZVILÁG A PUPOS ALJÁN.

A nagyfalusi uton vidám szél táncol, és serkenő fűszálak között iramodik tova aranyló napsütésben. Még alszik a föld, az édes ósanya, és a tavasz is inkább csak sejteti eijövendő csodáit. Itt-ott a sötét fenyők alján piszkos hófoltok kísérik vissza a telet és a szél is néha hidegebb rohamokkal támadja az egyre erősödő tavaszi jókedvet.

De a sárkánybarlangos öreg Pupos oldalán jókedvű puskaropogás veri fel a vasárnap délután csendjét. Vagy százan állunk ottan, tisztviselők, mesteremberek, földmunkások más-kor és máshol, de itt csak egyforma testvérek és bajtársak. A Báthori Lovászegyesület tart itt céllovó gyakorlatot.

A lőtér még csak félig van készen, barna deszkalóállások nem ásitának, de van pompás golyófogó, a hegyoldal, és ott a pusztá föld, ha valaki éppen fekvő helyzetből akarna célbalőni. Ámbátor lehet állva, térdelve, vagy esetleg guggoló helyzetből is, senki sem panaszkodhat, hogy nincsen elég nagy változatosság. A lőpor sajátos szaga füstje itt kellemes és férfias varázssal kanyarog a levegőben. Vagy 8 céltableta szomorkodik 50 méternyire a lőállástól, már is több rajtuk a lyuk mint a mesebeli rostán, alig győzzük a papírost cserélni. Nagy Sándor, a nyomdász vezet a vidám versengésben, ahol csak győztesek vannak, mert aki vesztes marad, azt is megvigasztalja az a gondolat, hogy majd a legközelebb jobban megy. Csordás Ferenc asztalos bajtársunk vágat legjobban nyomában, de Ángya János, a szerelő és Fábrián Dezső, az erdész szintén nem akarnak lemaradni. Fábriánnak minden lövése után megjegyzi a rosszindulatúak tömege, hogy „ja a lesipuskásnak jól megy“, de itt senki sem haragszik meg semmiért, mert valahogy olyan csodálatosan közel érezzük itt a másikkhoz magunkat, mi, bajtársak, lövészek, magyarok.

Talán meg is ölelnék egymást, de az ilyen fegyelmetlenséget nem engedi meg a lőtér szigorú rendje, amelyet főképpen Rácz István tanár bajtársunk igyekszik fenntartani. Viharvert kerek kalapja és magyar bajusza közül olyan vasvillanézzel tekint az esetleg mégis rendetlenkedőre, mintha szertartásában megzavart öreg sziltya táltos lenne. És vezényel fáradhatatlan buzgalommal: „Te, Király Pali, te ne ugy tarsd azt a puskát. Na, látod most nem találtál, mire Király bajtársunkat előnti a nemes indulat és pozdorjává lövi, no,

Ötven százalékos utazási kedvezmény a tenyészállatvásárlások előmozdítására.

Megjelent a mezőgazdasági kiállításra bejelentett tenyészállatok katalógusa.

Az ez évi mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár elmaradása folytán szükségessé vált, hogy a tenyészállatokat vásárolni szándékozók a kiállításra bejelentett állatok megtekintése és megvásárlása céljából különböző tenyészeteleket felkeressenek. A kereskedelemügyi miniszter, az OMGE kérésére a tenyészállatvásárlók részére utazási kedvezményt biztosított a magyar király államvasutakon és a kezelésében levő helyi érdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt igénybevétele jogosító vasuti igazolványok a kiállítás rendezőbizottságánál, a vármegyei gazdasági egyesületeknél, az állattenyésztő szövetségeknél és a vármegyei állattenyésztő egyesületeknél szerezhetők be, db-kint 1,80 pengőért, amely összeget az igazolvány igénylése alkalmából postai bélygekben, vagy postautalványon legcélszerűbb beküldeni.

Az igazolvány egyszeri kedvezményes utazásra jogosít az induló vasutállomásról a kívánt és az igazolványba beírt rendeltetési állomásra (Budapest kivételével) és vissza. Az utazást megszaki-

tani nem lehet, Budapesten át történő utazáskor is az utas a csatlakozó legközelebbi vonattal tartozik az utazást folytatni. Az igazolvány igénylése alkalmából be kell jelenteni az induló és a rendeltetési állomást a végből, hogy ezek az igazolványba beírhatók legyenek. Az igazolványok március 25-től április 20-ig bezárólag használhatók, ugy. azonban, hogy az induló állomás bélyegzőjének keltétől számított 7-napig érvényesek. Az utazást április 20-án éjfélig okvetlenül be kell fejezni. Aki több tenyészet megtekintése céljából több helyre kíván utazni, ennek megfelelően több igazolványt igényeljen a tervezett utirányok bejelentésével. Az igazolványok korlátolt számúra való tekintettel ajánlatos hogy a tenyészállatokat vásárolni szándékozók a vasuti igazolvány iránti igényüket az utvohalak megjelölése mellett sürgősen jelentsék be a rendezőbizottságnál (Budapest, IX. Köztelek utca 8 sz.), illetve a vármegyei gazdasági egyesületnél, vagy az említett állattenyésztő szervezeteknél. Az országos mezőgazdasági kiállítás

Siessen nyerő sorsjegyet vásárolni Lázár József könyv- és papirkereskedésében!

nem a 10-es kört, hanem csak a céltábla fa-keretét, hogy egyszerre hull le vagy hat papír a földre.

Bátra fölünk házi csetnikünk, Fazakas Bálint külön céllövöldét rendezett be egy alkalmas helyen. Egyre közelebb kuszik a céltáblához, lehet már vagy husz méternyire, de minthogy a tábla nem szaladt el, a ravasz szittyá csel sikerült és legalább 8-as kört ért el a lövés. Most hatalmas éjenzés hallatszák a lövellések fölől. Varjassy bácsi került sorra, s a világháborús harcos úgy megmarkolta a puscát most is, mint valamikor a Doberdón, vagy a Kárpátokban. Eredménye bizony most is futtesz sok fiatalemberén. No, hiába azok az öregek, az igen!

Magam is, miután némi sok jóakarattal közepesnek mondható eredménnyel megrohmoztam a céltáblák alattomos népségét, egy szakadékbába megyek, ahol a tölténnyel rendelkezők kis célpontokra tüzelnek. Apró papírdarabocskákat tűzünk ki és úgy érzem jól is menne, de Nagy Sanyi mindig ellövi előlem a célokat. Magamban nemes bosszút fogadok, hogy a legközelebbi alkalommal én lövöldözöm el az övét, ami enyhe tuzás, mert ismerve nyomdász bajtársunkat, ez aligha fog sikerülni.

Az este lassan-lassan homályba borítja a lőterét és a táblák fekete mezői beleolvadnak a szürkületbe. Vida és Rác bajtársak összeszedik a céllövők harcos népét és kemény katonás csapatban vonulunk be a városba, ahol álmos vasárnapi hangulat fogad és gyűlölködés, széthuzás áskálódás porlasztja életünk magyar fáját. Milyen más, milyen ragyogó volt az a testvéri szellem ott a Pupos alatt. És a férfias céllövő sport játéknak tetsző külszine alatt a legkomolyabb hazafias munka izzott. Talán egyszer és nem is sokára ott állunk honvédfegyverrel a kezünkben, lövész-szívvvel és honvéd-szívvvel készen arra, hogy megvédjük apáink földjét minden betolakodó sőpredéktől. És akkor nem mindegy lesz, hogy hová talál a puska, de a mi lövészeinket nem féltém. Szilágyosomlyó férfiai már most megmutatták, hogy mire képesek.

K. Z.

Gyermekek

Önként kéri a hashajtót, ha már egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kitünő és fájdalom nélkül hat. Darmolt adjon Ön is gyermekeinek **DARMOL**

Gazdálkodás.

Mi a teendő most a gyümölcsösben? A kertmunkák nagy részét már be kellett fejezni, de azért bizonyára vannak még, akik elmaradtak ezekkel a munkákkal. A gyümölcsöst most már figyelemmel kell kíséni, mert kezdenek jelentkezni a kártevők is. Elsősorban is a beteg és csonka ágakat távolítsuk el, ha még ilyen akad a fáinkon, mert ezekben üt tanyát a szű, különböző rothasztó és korhastó gombák spóratömege. A sebet kezeljük rendszeren, ezzel elejét vehetjük az odvasodásnak, rákos sebek keletkezésének. A fagyfoltos kergét tisztogassuk meg, a fagyfoltokat éles késsel vágjuk ki és kenjük be fabalzammal. A kéregtisztogatást még elvégezhetjük, ezzel irtjuk a móhát, zuzmót az almamoly hernyóját, a bimbólikasztót, az almaseszelényt, vértetük. A fák koronáját ritkítsuk ki, mert a levegő, napfényjárta fakoronában nem tud meghuzódni a kártévk hada, ott a gombabetegségek sem szaporodnak el. A csucsszáradásos ágakat vágjuk vissza, mert ezekben tenyészik a monília. Szedjük le a moniliás mumiákat, mert ezekből terjedt a veszedelem az új termésre. A lepketojások leszedését még nem késtük el, tehát minél előbb gyűjtsük össze a gyümölcsöspille, gyapjaspille petéit és pusztítsuk el azokat. A koronatisztogatás alkalmával vágjuk le a levéltetvek téli petéivel telt vesszőket is és a hernyófészkeket hordozó ághegyeket is mert ezekből a hernyófészkekből elterjedő hernyók rágiák kopaszra a gyümölcsfákat. Munka tehát van

elég, ha végrehajtjuk ezeket a munkákat, a termést mentjük velük.

Kései szőlőmetszés, ha a vesszők jól teleltek, minden tekintetben hátrányosnak mondható. A megmetszetlen tőkének először mindig a legfelső rügyei, a hegye hajt ki, míg az alsó rügyek később fakadnak s a belőlük fejlődő hajtások lemaradnak, gyengébbek maradnak. Így a tőke fejlődése visszamarad, tenyészideje megrövidül, a metszésekor ugyanis ledobásra kerülő felső hajtásokba vándorolt tápanyag kárbavész, csak a tőkét gyengíti, a metszlapok könnyezése pedig a rügyek egy rügyek egy részét megvakithatja. Rügyfakadás után metszve, a zsenge, üvegszerűen törékeny hajtásokban óhatatlanul nagy kárt okozunk, a már kihajtott szálvesszők kikötése is igen kényes, lassu munkát jelent. — A kései fagyok ellen a metszés halogatásával védekezni szintén helytelen dolog, az csak kései tavasz esetén járhat némi eredménnyel. Az e célból állva hagyott szálvesszőknek április végére, május elejére nemcsak a felső, hanem az alsó rügyei is biztosan kihajtanak, azzal a különbséggel, az utóbbi hajtások jóval fejlettebbek, zsengebbek, vizdusabbak, tehát fagyérzékenyebbek maradnak. A fejlettebb, felső hajtásokban a sejtnedv már sűrűbb, tápsókban gazdagabb, tehát nehezebben, alacsonyabb hőfokon fagy csak meg, míg a fagnak jobban kitett, hígabb sejtnedvű, alsó hajtások éppen ekkor a legérzékenyebbek, a legkönnyebben esnek a fagnak áldozatul. Pedig a termés szempontjából éppen ezekre van szükség. Így tehát a termés is tönkremegy és a tőkék is elformátlanódnak. — Korai metszéssel ellenkezőleg, a kései fagyok idejére a hajtások mind jól megerősödnek, fejlettebbek, fagnak ellenállóbbak lesznek, úgyhogy kisebb fagyokat már baj nélkül elviselnek.

Szőlőoltványok vásárlása esetén az eladó felelősséggel tartozik azok szokvány-szerűségéért és fajtaazonosságáért, aminek alapjául a részletes kisérőszámla szolgál. Ezek szerint az oltványoknak feltétlenül minden gombabetegségek, rovarkártéltól, (pajorrágástól stb.) sérülésektől mentesnek, kifogástalan, teljes oltási forradásnak, mind alany, mind nemes részének jól beérettnek kell lenniök. Gyökeres oltványoknál az oltási forradás a talpgyökerektől 35—45 cm. legyen, egy jól beérett, ép, három rüggyel bíró hajtással, továbbá elég fejlett, egészséges gyökérezettel, jó araszos talpgyökerekkel rendelkezzenek. A fajtaazonosságért az eladó szintén szavatossággal tartozik, amely az alanyra, mint a ráoltott nemesre egyaránt vonatkozik. A szavatossági hiányból származó kártérítési igény attól az időponttól egy tőlévre évül csak el, ahogy a hibáról a dolog természetete szerint meggyőződést lehet szereznie. Így pl. a hibás, hézagos oltási forradás, a vessző éretlensége, a hajtások s gyökerek satnagsága azonnal megállapítható és kifogásolható, ezzel szemben a fajtaeltérés csak a termőrefordulás után, tehát későbbi évek multán tűnik ki és szolgálhat kártérítési alapul. Az átvételt ajánlatos két tanu jelenlétében, hiba esetén hatósági (hegyközségi) közeg közbejöttével eszközölni. A hibás szállítmányt jegyzőkönyv felvétele mellett az eladó rendelkezésére kell bocsátani és őt erről azonnal értesíteni (sürgöny, ajánlott levél stb.)

Szilágyosomlyó megyei város polgármesterétől.

1723 - 1943. kig. szám.

Árverési hirdetmény.

Szilágyosomlyó m. város tulajdonát képező Bükk dűlőben lévő körülbelül 15 azaz tizenöt kat. hold területű 26 éves tölgy-erdejének cserkérgé f. évi április hó 6-án d. e. 10 óra- kor a városháza városgazdai (1. sz. szoba) irodájában nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik.

Bánatpénz 1000 P.

Árverési feltételek megtudhatók a városgazdai hivatalban.

Szilágyosomlyó, 1943. március 24.

Dr. Udvary József sk. polgármester.

Városi Mozdószínház

Március 27—28—29.
Szombat—vasárnap—hétfő.

Álomkeringő

Magyar film.

Március 30. Csak 1 napig! Kedd.

Viharkapitány

Olasz film.

Március 31. és április 1.

Szerda—csütörtök.

Asszonyszív

Német film.

Budapesti nagy cukrászüzem keres

megvételre **m é z e t**

bármilyen mennyiségben, későbbi szállításra is. Ajánlatok „Nagy mennyiség” jelígre Rudolf Mosse Rt. hirdetővállalathoz, Budapest, VII. Erzsébet-körut 23.

Alig használt, jó állapotban lévő, kitünően federezett, fekete hintó-kocsi és két kocsiszerszám eladó. Eladási ára: 1500 Pengő.

Érdeklődni lehet: SOMFAY JÓZSEF Zilah megyei város tűzoltó s.-felügyelőnél.

Szilágyosomlyó megyei város polgármesterétől.

2167 - 1943. K. sz.

Hirdetmény.

Szilágyvármegye Alispánjának az erdőtüzek keletkezésével és megelőzésével kapcsolatosan f. évi március hó 17-én kiadott 4756—1943. számú rendelete alapján tudomására hozom a lakosságnak, hogy Szilágyvármegye területén erdőben és erdőhöz tartozó egyéb területen és az erdő szélétől számított 100 méter távolságon belül nyílt tüzet rakni további intézkedésig tilos.

Tilos továbbá az erdőben, illetve az erdő szélétől számított 100 m. távolságon belül gyufát szivart, cigarettát, vagy egyéb tűzveszélyes tárgyat meggyújtani, eldobni vagy használni.

Ezen rendelkezések megszegőivel szemben az 1935. évi IV. t. c. 258. §-ának 14. pontja alapján a legszigorubb büntetések fognak alkalmaztatni és a büntető eljárás az illetőkkel szemben soron kívül lesz lefolytatva.

Az esetleges tüzekhez a lakosság oltási céljából kirendelhető. Aki pedig oltási kötelezettségét nem, vagy nem megfelelő módon teljesíti, az ellen a bűnvádi eljárás szintén soronkívül lesz lefolytatva és cselekménye a legszigorubbban elbíralva.

Az erdőtulajdonosok az erdő-égések megakadályozása céljából az erdőtörvény 25. §-a értelmében a megfelelő intézkedéseket és ellenőrzéseket haladéktalanul megtenni kötelesek.

Az esetleges erdőtüzeket a lakosság haladéktalanul bejelenteni köteles, aki eme bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, szintén a legszigorubbban büntetetik. A jelentést a polgármesterhez, a rendőrkapitánysághoz, vagy a csendőrpáncsnokhoz kell megtenni.

Szilágyosomlyó, 1943. március 22.

Dr. Udvary József sk. polgármester.